

Tételek a nyilvános disputára

1. Esszénus jellegű közösségek nem csak Palesztina területén éltek, hanem a zsidó diaszpórában is. A mozgalom gyökeret vert Egyiptom területén, ahol sajátos formát öltött a terapeuták kegyességében.
2. Alexandriai Philón közelről ismerte a Mareotisz-tó melletti therapeuta telepet. A *De vita contemplativa* című írás Alexandriai Philón tollából származik, történelmi tényekre épít; viszont a benne leírtak alapján nem tudjuk felvázolni a közösség történelmi térképét. A *De specialibus legibus* II,44–45 és III,1–6 úgy Philón életrajzi vonatkozású vallomásainak tekinthetők. Ezek a részletek arról tanúskodnak, hogy Philón kapcsolatban állt a terapeuták közösségével.
3. Noha a therapeuta közösség életmódja bizonyos hasonlóságot mutat az ősegyházéval is, mégsem volt keresztyén jellegű; hanem sajátosan zsidó kegyességi irányzatnak kell tekintenünk.
4. A therapeuta közösség tagjai, akárcsak a palesztinai esszénusok, papi jellegű elit kívántak lenni. Mindkét közösség olyan sajátos szervezetben élt, ahol szigorú hierarchia érvényesült.
5. A therapeuta közösségre úgy tekinthetünk, mint ami az esszénus mozgalom diaszpórai ága, illetve egyiptomi változata. Az esszénus mozgalom therapeuta ágának fejlődésére viszont erősebb hatást gyakoroltak a hellenista világ eszméi.